

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 1865/2/2012

SENTINȚA CIVILĂ NR 3723
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 5.06.2012
CURTEA CONSTITUITĂ DIN :
PREȘEDINTE : SPÎNU OVIDIU
GREFIER : FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul DRAGOMIR VIRGIL având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG 24/2008)”.

Dezbaterile pe fondul cauzei au avut loc la termenul de judecată din data de 28.05.2012, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când, având nevoie de timp pentru a delibera, instanța a amânat pronunțarea la data de 5.06.2012 când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la data de 6.03.2012 sub numărul de dosar 1865/2/2012 reclamanta Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâtul Dragomir Virgil solicitând instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

În motivarea cererii reclamanta a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 s-a solicitat verificarea în ceea ce îl privește pe pârâtul Dragomir Virgil, în calitate de luptător pentru victoria Revoluției din decembrie 1989. Având în vedere prevederile art. 3 lit. z) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 este legală.

Reclamanta a învederat că din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1772/23.08.2011 rezultă că pârâtul Dragomir Virgil a fost recrutat la data de 08.01.1976, de către Inspectoratul Județean de Securitate Ilfov, pentru a cunoaște aspecte negative din comportarea și activitatea tinerilor și navetiștilor din comuna Daia pe linia problemei „Tineret – persoane fără antecedente”, precum și pentru asigurarea supravegherii informative în cadrul Întreprinderii textile „Dunăreana” Giurgiu. La aceeași dată a semnat Angajament, preluând numele conspirativ „VIOREANU ION/VIOREANU”.

După schimbarea locului de muncă, domnia sa a fost preluat în 1981 în legătură de către Inspectoratul Județean de Securitate Giurgiu, Serviciul 2 (Contrainformații economice), în scopul acoperirii informative a Combinatului Chimic Giurgiu, sectorul compresoarelor „BORSIG”.

Ceea ce l-a recomandat pe domnul DRAGOMIR Virgil, ca fiind pretabil pentru recrutare, a fost tocmai faptul că în contactele anterioare cu organele de Securitate „a relatat că el cunoaște o serie de aspecte negative privind comportamentul și atitudinea unor tineri din comună care nu-și văd de treabă și care, în repetate rânduri, au creat unele greutăți organelor locale, printre care F. M., fost condamnat pentru infracțiunea de insubordonare (făcând parte din secta <Martorii lui Jehova>) și R. I. I. sancționat în mai multe rânduri de organele de miliție. De asemenea, sus-numitul a arătat că se află în relații bune cu cetățenii din comună, în special cu cei tineri, putând discuta cu majoritatea dintre ei.”

În concluzie, vă rugăm să apreciați asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul DRAGOMIR Virgil, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/1/1772/23.08.2011. Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reținem, astfel, nota informativă furnizată de pârât la data de 06.05.1976, referitoare la faptul că un consătean al domniei sale, „uneori obișnuiește să spună și unele bancuri politice față de alți tineri”.

De asemenea, despre un alt cunoscut al domniei sale, domnul DRAGOMIR Virgil, sub numele conspirativ „VIOREANU ION”, a informat următoarele: „de mai multe ori l-am văzut la bufetul din comună și, față de unii tineri, spunea unele bancuri care nu erau la locul lor, vorbind printre altele despre unele probleme politice care se întâmplă pe plan intern. Sus-numitul are de obicei să vorbească mereu unele bancuri”.

Este de notorietate faptul că asemenea manifestări erau interzise în timpul regimului comunist, deoarece, prin intermediul bancurilor, românii făceau haz de necaz despre o serie întreagă de aspecte ale vieții lor: lipsa de mâncare, lipsa de combustibil, educația politică ajunsă la grad de paranoia în școli sau ziarele care scriau despre o realitate pe care nu numai că nimeni nu o mai credea dar nimeni nu o mai trăia. De altfel, proliferarea de bancuri cu conținut politic a reprezentat un motiv suficient pentru deschiderea unor dosare de urmărire informativă (Raport final – Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, București, 2006, 384 - 385).

După cum se poate observa din materialele depuse în probatoriu, pe baza informațiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele: „Informatorul a fost instruit să-l contacteze în continuare pentru a stabili natura discuțiilor pe care le poartă (a bancurilor).”; „Vedeți caracterul bancurilor și propuneți măsuri”.

În susținerea acțiunii noastre reținem și informațiile furnizate de către pârât cu privire la intențiile de evadare din țară ale unui consătean al domniei sale: „numitul R. G. /.../ care s-a eliberat recent din închisoare, /.../ Spunea că el ar vrea să se cumintească și să se angajeze într-un loc de muncă dar, deocamdată, stă acasă pentru că are alte planuri, fără să precizeze ce anume planuri, dar sursa crede că ar avea intenție să fugă peste graniță”

Este evident că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată o atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații.

De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei, în afară de natura sa infracțională, era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, nu se poate reține faptul că pârâtul nu avea cunoștință de faptul că delațiunea domniei sale putea avea urmări asupra persoanei semnalate, în condițiile în care era de notorietate faptul că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele: „propun ca sus-numitul să fie luat în supraveghere informativă în cadrul dosarului de problemă <foști condamnați>”.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatările ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul DRAGOMIR Virgil au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În drept, ne întemeiem acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. z), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea cererii reclamanta a solicitat iar instanța a încuviințat pentru aceasta proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei, respectiv:

1. Nota de Constatate nr. DI/1772/23.08.2011, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosar nr. R 420 (cota C.N.S.A.S.), integral;
3. Cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989;

Reclamanta a arătat că materialele menționate la punctul 2 respectă condițiile prevăzute de articolul 11 alineatul 3 al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Pârâtul legal citat a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată, arătând în esență faptul că cererea de chemare în judecată cuprinde acuzații generale, fără să indice cert informații clare despre cele relatate și să demonstreze ce urmări negative au avut informațiile furnizate de către acesta asupra persoanelor urmărite.

Analizând probele administrate în cauză instanța reține că cererea reclamantei este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare.

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale”.

Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor învinși cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești investită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili

vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Analizând actele și lucrările dosarului, în raport de obiectul cererii de chemare în judecată și de temeiurile de drept incidente în cauză curtea reține că cererea reclamantului este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare.

Din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1772/23.08.2011 curtea reține că pârâțul Dragomir Virgil a fost recrutat la data de 08.01.1976, de către Inspectoratul Județean de Securitate Ilfov, pentru a cunoaște aspecte negative din comportarea și activitatea tinerilor și navetiștilor din comuna Daia pe linia problemei „Tineret – persoane fără antecedente”, precum și pentru asigurarea supravegherii informative în cadrul Întreprinderii textile „Dunăreana” Giurgiu. La aceeași dată a semnat Angajament, preluând numele conspirativ „VIOREANU ION/VIOREANU”.

După schimbarea locului de muncă pârâțul fost preluat în 1981 în legătură de către Inspectoratul Județean de Securitate Giurgiu, Serviciul 2 (Contrainformații economice), în scopul acoperirii informative a Combinatului Chimic Giurgiu, sectorul compresoarelor „BORSIG”.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei instanța reține că recrutarea pârâțului Dragomir Virgil în calitate de colaborator al Securității a fost determinată de faptul că în contactele anterioare cu organele de Securitate acesta a relatat că el cunoaște o serie de aspecte negative privind comportamentul și atitudinea unor tineri din comună care nu-și văd de treabă și care, în repetate rânduri, au creat unele greutăți organelor locale, printre care F. M., fost condamnat pentru infracțiunea de insubordonare (făcând parte din secta <Martorii lui Jehova>) și R. I. I. sancționat în mai multe rânduri de organele de miliție. De asemenea, pârâțul Dragomir Virgil a arătat că se află în relații bune cu cetățenii din comună, în special cu cei tineri, putând discuta cu majoritatea dintre ei.”

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Curtea reține că această condiție este îndeplinită în prezenta cauză și rezultă din materialitatea notelor informative furnizate de către pârâțul Dragomir Virgil .

Astfel , din nota informativă furnizată de pârâțul Dragomir Virgil la data de 06.05.1976, referitoare la faptul că un consătean al domniei sale, acesta a învederat faptul că „uneori obișnuiește să spună și unele bancuri politice față de alți tineri”.

De asemenea, despre un alt cunoscut al pârâțului Dragomir Virgil, acesta a informat următoarele: „de mai multe ori l-am văzut la bufetul din comună și, față de unii tineri, spunea unele bancuri care nu erau la locul lor, vorbind printre altele despre unele probleme politice care se întâmplă pe plan intern. Sus-numitul are de obicei să vorbească mereu unele bancuri”.

În privința conținutului notelor informative furnizate de către pârâțul Dragomir Virgil instanța reține că este de notorietate faptul că asemenea manifestări erau interzise în timpul

regimului comunist, deoarece, prin intermediul bancurilor, românii făceau haz de necaz despre o serie întreagă de aspecte ale vieții lor: lipsa de mâncare, lipsa de combustibil, educația politică ajunsă la grad de paranoia în școli sau ziarele care scriau despre o realitate pe care nu numai că nimeni nu o mai credea dar nimeni nu o mai trăia.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei curtea reține că , pe baza informațiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele măsuri operative : „Informatorul a fost instruit să-l contacteze în continuare pentru a stabili natura discuțiilor pe care le poartă (a bancurilor).”; „Vedeți caracterul bancurilor și propuneți măsuri”.

Curtea reține că informațiile furnizate Securității de către pârât se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist ,împrejurare care rezultă din notele furnizate de către pârâtul Dragomir Virgil cu privire la intențiile de evadare din țară ale unui consătean al acestuia ,respectiv : „numitul R. G. /.../ care s-a eliberat recent din închisoare, /.../ Spunea că el ar vrea să se cumintească și să se angajeze într-un loc de muncă dar, deocamdată, stă acasă pentru că are alte planuri, fără să precizeze ce anume planuri, dar sursa crede că ar avea intenție să fugă peste graniță”

Este evident că, în perioada comunistă, intenția de a părăsi definitiv țara era considerată atitudine potrivnică regimului comunist, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații.

De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei, în afară de natura sa infracțională, era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Pe cale de consecință, curtea reține că furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Totodată, curtea învederează că , în împrejurările concrete anterioare Revoluției din Decembrie 1989 , pârâtul avea cunoștința de faptul că delatiunea acestuia putea avea urmări asupra persoanei semnalate, în condițiile în care era de notorietate că orice persoană semnalată cu intenția de a rămâne în străinătate, la o eventuală solicitare în acest sens, era sancționată prin primirea avizului negativ de plecare din țară.

Curtea reține că informațiile furnizate de către pârât nu au rămas fără consecințe în privința persoanelor urmărite , împotriva acestor persoane organele de Securitate dispunând în concret măsuri operative pentru supravegherea informativă a acestora : : „propun ca sus-numitul să fie luat în supraveghere informativă în cadrul dosarului de problemă <foști condamnați>”.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Curtea reține că această condiție este îndeplinită în prezenta cauză întrucât ,în împrejurările concrete anterioare Revoluției din Decembrie 1989 furnizarea informațiilor de către pârât a fost făcută în mod conștient , având reprezentarea clară a faptului că relatări ca

cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Curtea reține că legiuitorul instituie o prezumție relativă de veridicitate în privința documentelor din dosar care au fost întocmite de ofițerii de Securitate, întregul material probator bazându-se pe conformitatea relatărilor acestora, or, în prezenta cauză această prezumție relativă nu a fost înlăturată prin administrarea de probe contrarii.

Susținerile pârâtului potrivit cărora cererea de chemare în judecată cuprinde acuzații generale, fără să indice cert informații clare despre cele relatate și să demonstreze ce urmări negative au avut informațiile furnizate de către acesta asupra persoanelor urmărite sunt nefondate, urmând a fi respinse ca atare.

Curtea reține că interpretarea gramaticală, logico - sistematică și teleologică a prevederilor cuprinse în OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008 converge către concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

Cu toate acestea, activitatea concretă a pârâtului, astfel cum rezultă din materialul probator exprimat, descrisă anterior, a determinat o supraveghere îndeaproape a persoanelor despre care dăduse informații.

Având în vedere situația de fapt menționată anterior curtea reține că informațiile furnizate de către pârâtul Dragomir Virgil au avut ca efect îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Așadar, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIERE ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradicție cu pârâtul DRAGOMIR VIRGIL cu domiciliul în municipiul Giurgiu, strada [redacted], județul Giurgiu.

Constată calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.
Pronunțată în ședință publică, azi, 5.06.2012.

GREFIER,
FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Red/Tehnored OS
4ex/20.06.2012

CONFORM CU
ORIGINALUL